

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“
V. K. NOVÁK

MY

BcA. Kateřina Cigáňová

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design
Studijní obor Design kovu a šperku

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“

V. K. NOVÁK

MY

BcA. Kateřina Cigáňová

Vedoucí práce: doc. M. A. Petr Vogel
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2022

.....
podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Mým stvořitelům – mámě a tátovi, bez kterých by nebylo doslova nic.

Mým milovaným a nejbližším. Jsem tím, kým jsem díky vám. Vy definujete můj svět, lásku a hodnoty v něm. Jsme v tom všichni společně.

Dále bych chtěla poděkovat doc. M. A. Petru Vogelovi, za odborné vedení, podnětné rady a připomínky, které mi v průběhu celého studia a při zpracování diplomové práce věnoval.

V neposlední řadě velké díky patří Mgr. Miroslavě Veselé za velkou míru trpělivosti a ochoty po celou dobu studia.

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	7
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	11
2.1 Důvod volby tématu	11
2.2 Cíl tvorby	12
2.3 Rešerše a inspirace dané tematiky	15
2.4 Umělci – analogie tematiky	18
3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	20
3.1 Proces přípravy	20
3.2 Proces tvorby	20
3.3. Technologická specifika	21
4. POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA	24
4.1 Popis výsledného díla	24
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	25
A) Knižní a periodická literatura	25
B) Internetové zdroje	25
6. RESUMÉ	26
7. SEZNAM PŘÍLOH	27

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Pokud se má člověk porovnávat, myslím, že by se měl porovnávat se sebou samým. Kdykoli se ohlédneme zpět do naší minulosti, jsme schopni si udělat malou revizi toho, jak moc nebo málo jsme se změnili. Kam jsme se posunuli, co jsme dokázali nebo čeho jsme se vzdali. Již v mé bakalářské práci jsem zmiňovala, že většina mé dosavadní tvorby se točila okolo tematiky člověka, lidství a obecně bytí. Není tedy překvapením ani teď, že se vydávám opět touto cestou. Je to nejspíš proto, že za poslední léta se můj žebříček hodnot změnil a některé hodnoty z něj vypadly zcela úplně a nové do něj přibyly a nahradily místo těch starých, nyní pro mě nepotřebných. Na těch nejvyšších místech mé pomyslné pyramidy je bytí – teď a tady s těmi, které milujeme, sdílíme své city, myšlenky, vzpomínky, šťastné momenty, a to i ty méně radostné.

A teď již k ohlédnutí za mým působením v ateliéru Kovu a šperku.

PEČETNÍ PRSTEN

Zabývala jsem se původem, generacemi, liniemi a cestami lidí, které se schází či rozchází, slábnou nebo sílí. Vytváří se určitý návin. I když víme, že na začátku je to vždy spojení dvou jedinců, přesto není snadné určit jeho přesný začátek. Jsou to vztahy, které dokážou být neuvěřitelně silné a pevné, ale také nesmírně křehké. Zda jsou řízené osudem či náhodou, to nelze určit. Původ chápu též jako přenos vlastností a rysů, které se mohou kdykoli zrodit nebo zaniknout. **(Příloha 1–3)**

BÝT SOUČÁSTÍ

Zde jsem se snažila pracovat se svým podvědomým, emocemi a abstraktními vizemi či vnitřním viděním. Probádávala jsem tematiku svého snového světa.

A mimo jiné také únik. Únik do snové reality. Odvrácená strana a druhá polovina našeho já, která stojí mimo náš rozum a náš bdělý stav. Strana protkána nekonečnou nití záhadných obrazů světa zahaleného tajemstvím. Výsledkem byly hmatky a brože připomínající snová lízátka. **(Příloha 4–6)**

ÚNOR 48

Zde jsem se zaměřila na paralelu problematiky obecně vnímanou v každém období naší existence. Tlak, destrukce, formace, deformace, drcení, tříštění, omezování svobody a potlačování lidskosti jako takové. Na druhé straně tomu stojí silná a neutuchající slova jako jsou láska, síla a naděje. To vše si nese každý z nás. Chtěla jsem poukázat na to, jak se neustále proměňují a transformují v každé dekádě našeho bytí. Pouze na sebe nasazují jinou masku a přichází v jiné míře. Je to něco, co tu bylo, je a bude. Vždy je tu nějaké působiště, ať je to režim či společnost, vyvíjející tlak. Reakcí na to vše vznikla série objektů (schránek) z mastku a mosazi, ve kterých byla narušována struktura, pohyb naznačující tlak a vzdor v podobě malého zrnka naděje, které v nás dokáže probudit vnitřní sílu a udržet nás nad hladinou. U některých došlo i k rozdrčení schránky skrz na skrz. I tento jev patří k životu a lidské časovosti. Konečnost a smrt. Ať chceme nebo nechceme, musíme své bytí vést, rozhodovat se, jednat a nést za svá jednání odpovědnost. **(Příloha 7–9)**

VOLNÉ TÉMA

Při možnosti rozmanitosti výběru, jsem se jednoznačně chtěla zaměřit na myšlenky tykající se vztahů, lidství, jedince a „rasové“ otázky ve společnosti. Vytvořila jsem „lidské člověče“, které nefungovalo na žádném principu separace podle barev do herního týmu. „Nefungovalo“, vlastně nemělo vůbec žádná pravidla. Jen jediné – BÝT. Figurky byly kovové schránky symbolizující každého jedince (nejzásadnější lidi, kteří v mém životě neodmyslitelně figurují), byly sice v barvě kůže, ale všechny měly stejné rozměry, čímž jsem chtěla vyjádřit rovnost vůči barvě kůže a celkově rovnost vůči genderu, náboženství a orientaci. Neodsuzuji člověka na základě těchto aspektů. Avšak ta absurdita v barevné škále zde stále přetrvává. Zásadní byl dřevěný soustružený válec uvnitř kovové schránky, který značil energii vycházející a zároveň působící na člověka. Rozmanitost vnitřních struktur, jakožto jádro našeho já. **(Příloha 10–12)**

LOBKOWICZ

Kolekce broží reagující na rodovou skutečnost, kdy jeden z nejstarších doložených předků rodu Lobkowiczů byl Mikuláš zvaný „Chudý“, který se stal nejvyšším písařem

Království českého. Sada broží je zjednodušenou a abstrahovanou formou inspirovaná plnicími pery a rozmanitými tvary jejich hrotů. Jsou stejně tak stovebnicově řešeny. Sada zahrnuje těla z různých dřevin a rozličné hrotové profily z kovu, které lze mezi sebou díky vnitřnímu závitu libovolně kombinovat. Mé brože sice neumožňují psát, avšak svými myšlenkami a následnými činy pomyslně svůj příběh píšeme, a proto jsou jen jakousi upomínkou tomuto faktu. **(Příloha 13–15)**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vyústěním těchto prací a jiných klauzurních zadání mě dovedlo k bakalářské práci na téma Zdroj, počátek, znovuzrození. V této bakalářské práci jsem se zabývala kosmickým koloběhem života, lidskou bytostí, to vše ztělesněno skrze růži, jakožto symbol pomíjivosti. Celou práci jsem nazvala M I A – My Identity Amulet. Amulety jsou odrazem mého vnitřního vesmíru. Má růže je tak výplodem fantazie a spolu se svou symbolikou pomíjivosti je tak i určitou paralelou vůči člověku a kosmickému koloběhu. Hlavní inspirací byl pro mě tvar poupěte, který je v celém růstu růže vlastně neměnný. Samozřejmě krom velikosti. Celá série objektů/šperků, je vytvořena z různorodých plátků, tedy vrstev a struktur, které mají vždy odlišný a jedinečný charakter, stejně jako má člověk. Momenty, kdy se postupně poznáváme, odhalujeme se navzájem, kdy se otevírá člověk člověku. Vrstvy jsou tak od tvarově nejjednodušší až po nejsložitější. Kdy každou živou bytost poznáváme, vnímáme každou její složku, která je něčím specifická, nese nějakou informaci, a proto jsem chtěla jít takto postupně až k složitě tvarovanému jádru, tedy duši člověka, kterou zde symbolizuje perla. Odkazuje na nový začátek, koloběh a cyklus. Stejně tak, jako plátky fungují jako celek, či se rozevírají, lze je i jednotlivě odnímat, což má odkazovat na opadávání okvětních lístků – prchavé momenty našeho bytí. Proces od narození až po stárnutí a následnou smrt, kdy odložíme svou tělesnou schránku a vydáme se směrem na onen svět. Chtěla jsem, aby objekt/šperk dokázal svému nositeli umožňovat podobný tajemný prožitek jako je objevování intimity lidství každého jedince. Amulet, který v sobě leccos uchovává, možná chrání, nebo je jen upomínkou či osobním talismanem, který říká: to je dech, to je teď, to je život. Každá jednotlivá odložená část se tak stává artefaktem našeho já. Relikvie našeho bytí. **(Příloha 16–18)**

SHRNUTÍ

Doufám, že i z těchto prací lze vyčíst náznak toho, jak přemýšlím a zpracovávám podněty, na něž se snažím reagovat. Rozhodla jsem se zde nezmiňovat práce z magisterského ročníku. Netýkají se tematiky, kterou bych chtěla zpracovávat. Kdybych měla popsat nějaký svůj posun co se týče zpracování témat a pohlížením na ně, myslím že směřuji k jednoduchosti. K výrazové a i obsahové. Není malých témat to jistě ne, jen jsem nejspíš došla do bodu, kdy to nejdůležitější se odehrává v nás a kolem nás. Myslím tím, že daná věc či předmět může být odkazem, upomínkou, prostředkem k vyjádření určitých emocí, symbolik nebo uspokojit nějak estetickou, popřípadě materiální potřebu. To vše má vliv na to, co se pak odehraje v našem nitru. Je jakýmsi katalyzátorem mezi světem materiálním a nehmotným.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

2.1 Důvod volby tématu

Každý si svým způsobem píšeme svůj vlastní příběh a Dante by jistě souhlasil, že bez pekla není ráj. Veškerá rozhodnutí jsou stejně na nás samotných. Mou volbou pro diplomovou práci se stal citát V. K. Nováka: „Šperkem je vše, co za něj považujeme.“ Co tedy já považuji za šperk? To je otázka, na kterou se budu snažit odpovědět svou diplomovou prací.

Bytím v ateliéru Kovu a šperku a přechodnou prací ve zlatnictví jsem se stříetávala s naprosto odlišným pohledem/názorem, jak na šperk samotný, tak na materiální stránku života obecně. Po mnoha vnitřních rozhovorech sama se sebou jsem došla (záměrně nechci užít slova „závěru“, protože se nějak vyvíjíme, a ne každé tvrzení se zdá být konečným) do fáze, kdy je důležitější, co nosíme v sobě, a ne na sobě. Šperk jsem začala vnímat jako médium umožňující sebevyjádření. Může být zosobněním projevu, emocí, pochopení, veřejného názoru atd. Obecně se z něj stává sdělení. Někdy pro okolí, mnohdy pro nás samotné. Je katalyzátorem hmotného k nehmotnému. Je to setrvání v momentu. Důležité je si pokládat otázky. Je vlastně nezbytné se sám sebe ptát, kdo jsem a kam kráčím. Je to stejně nezbytné jako si neustále klást jakékoli otázky a neustále se stavět novým výzvám, které nás v životě posouvají. Důležité však je dělat to pro sebe, dokazovat to sobě a tím vytvářet nejlepší verzi sebe samých každý den. Nebo se o to alespoň snažit. Zůstáváme-li sami sebou, jsme pak schopni se otevřít druhým. Stejně je to se šperkem. Asi každý z nás, kdo tento obor studuje by si měl položit a následně odpovědět na otázku, co tedy za šperk považuje a co pro něj znamená. Každá definice bude stejně jedinečná a různorodá, tak jako jsme my sami, a proto se dostávám k tomu, jak to vidím já. V oblasti umění je vše nesmírně složité hodnotit a definovat. Vždy se budeme stříetávat se svými subjektivními pohledy na danou problematiku. Je to jako s definicí umění samotného. I kdyby se sešli všichni odborníci světa, neshodli by se na jednotné definici. A stejně je to s vybraným citátem pana Nováka. Je tedy jen na nás, co za šperk považujeme a co již ne. Stejně jako je důležité si otázky klást, ještě důležitější je si na ně upřímně odpovídat.

2.2 Cíl tvorby

Mým tématem na bakalářskou práci byl Zdroj, počátek, znovuzrození vyjádřený skrze motivy lidství, prchavé momenty, hledání sebe sama v čase a prostoru. Definování svého já a světa kolem mě, snaha zachycení podstaty bytí. Něčemu obdobnému bych se chtěla znovu věnovat i ve své diplomové práci. Asi každý chceme prožít život tak, jak nejlépe to jen jde. Nechceme, aby se nám proslal mezi prsty jako zrnka písku. A proto hledáme.

„Hledáme, abychom nacházeli, ale nacházíme, abychom hledali – tedy hledáme, abychom hledali.“ – Machovec Milan, Smysl lidské existence

Myslím, že většina z nás si přeje nekráčet životem sám. Jsme technicky vzato „poutníky“ na naší cestě životem, při které se snažíme definovat kdo jsme, kam směřujeme, jak dlouho půjdeme, koho potkáme atd... To, co se snažíme vytvářet, je náš sebeobraz. Sebeobraz důležitý proto, abychom se mohli obhájit v tomto světě. Je to však jen pomyslná maska pro společnost, v níž žijeme. Snažíme se být někým. Nedefinují nás věci, kterými se obklopujeme ani to čeho jsme dosáhli, ale to, kým jsme se mezitím stali v tomto procesu, když jsme o to usilovali. Pokud tohle všechno odložíme, nastává moment, kdy jsme upřímní sami k sobě. Stojíme tváří v tvář svým stínům. Je to odvaha být nikdo.

Často nám v mysli vyvstávají ty samé otázky či myšlenky. Pokládala jsem si tedy opět a znovu otázku, co skutečně chci. Odpověď jsem našla v lidech kolem sebe. Čím více si člověk uvědomuje konečnost a smrt, tím více vyhodnocuje, co je v životě opravdu podstatné a co nikoli. Pro mě je to láska. Láska k druhým a k sobě samotné. Protože celý náš život je o vztahu. K někomu, něčemu, k sobě. Nejdůležitější jsou pro mě vztahy, a to zejména s rodinou. Ale i přáteli, což je ve výsledku taková druhá rodina, kterou si můžeme vybrat sami a dobrovolně. A pak samozřejmě vztah partnerský. To už je ovšem kapitola sama o sobě.

*„Partnerství je pro mě závazek pravdivosti a zranitelnosti v každé chvíli.“
– Tereza Černoorská*

Mé dětství se točilo vždy v rodinném kruhu. Ať už to byly výlety na chatu za prababičkou a pradědečkem, kde jsme společně chodili do lesa na houby, opékali špekáčky, či společné výlety a dovolené s mojí babičkou, nebo společně strávené chvíle při sportu s rodiči. Jako jedináček jsem se nikdy necítila sama. Rodiče mi dopřáli prožít dětství, jak v kruhu rodiny, tak mít spoustu kamarádů, pro které byly u nás doma dveře vždy otevřené. Současně mě naučili schopnosti umět být sama se sebou. Vystačit si s vlastní fantazií a cítit se hezky ve „své samotě“.

Čím je člověk starší, více si uvědomuje, jakou vzácností je mít kolem sebe milující lidi. Váží si jejich přítomnosti, kterou mnohdy bereme jako samozřejmost. Já si tohle uvědomila při rozvodu mých rodičů. Všechny ty společně strávené chvíle najednou nebyly a zmizely z mého života stejně, jako některé rodinné tradice.

Jednou takovou tradicí byly i cesty s rodinou do Chorvatska na odlehlý ostrov. Asi jako většina lidí si z cest přiváží různé suvenýry typu kamínků, lastur, dřívěk... zkrátka něco jako takové amulety, či trofeje. Ostatně tahle činnost je nám nejspíše vlastní již od pravěku. Shromažďovat jakési magické předměty. Všichni jsme si tehdy odvezly nádherné až nebesky bílé, hladké oblázky. Několik let poté, co jsme již cestu na ostrov nepodnikli, jsem od rodičů dostala onen bílý oblázek. Oblázek, který byl přirozeně puklý na dvě nepřesné části. Tehdy mi společně rodiče do něj napsali pro mě osobní vzkaz. Pár měsíců na to se rozvedli. Chvilí trvá, než si rozvířený prach sedne a vše si vnitřně zpracujete. Nejdůležitější je si uvědomit, že ony vztahy můžou fungovat i nadále pokud jim věnujeme dostatečnou péči. Po pár letech jsem si uvědomila, že i když nejsou rodiče spolu, jsme stále jedna rodina a já budu vždy jejich dcera. Svět tím nekončí. Naopak tím začíná něco nového. Staré tradice nahradí nové a vytvoří se i nové vzpomínky, nové vazby a vzniknou nové vztahy. Nepřemýšlet nad věcmi, které stejně neovlivníme, ale brát je jako fakt a hotovou věc. Avšak důležité je stále zachovávat onu pokoru ve všem a ke všemu v našich životech a na tomto světě.

Nedávné rodinné události, které zde nechci detailně rozebírat, mě donutily se zamyslet nad pomíjivostí našeho života, a to zejména toho, že všichni máme jinak vyměřený čas na tomto světě. Proto je tedy, alespoň za mě, důležité jej strávit společně

a naplno. Život bohužel není fér. Někdy jsme se narodili a někdy bohužel i zemřeme. Doba našeho života je omezená a konečná. Vzhledem k této skutečnosti je právě čas tím nejhodnotnějším, co v životě máme. ¹

„Vědomí, že brzo umřu, bylo to nejdůležitější, co mi pomohlo učinit zásadní životní rozhodnutí. Téměř všechno, veškerá vnější očekávání, pýcha, strach z nesnází nebo neúspěchu jsou tváří v tvář smrti nicotné a zůstává jen to, co je důležité. Nejlepší způsob, jak nespadnout do pasti představy, že máte co ztratit, je uvědomovat si, že zemřete“
– Steve Jobs

K tomuto uvědomění mě dovedly i nedávné rodinné situace, které zde nechci (jak jsem již zmiňovala) detailně rozebírat. Jen to, že si pak člověk je více vědom oné konečnosti života. Proto je tedy aspoň za mě důležité jej strávit společně a naplno.

Nyní tedy již k ideji a cíli tvorby. Onen oblázek byl pro mne krásným sdělením plným lásky a symbolikou toho, že i když pro dítě dva životně nejbližší lidé jdou každý svou cestou, neznamena to, že je nebudete stále milovat, stejně jako oni vás. Je to o cestách, které se někdy rozchází a také o cestách, které si vytváříme nové a nepoznané. I když se vždy v základu jedná o vztah dvou, neznamena to, že nemůže pokračovat i poté, co jejich příběh si nyní píše každý svůj. Na světě je tisíce rodin, úplných, neúplných a mnohdy někdo nemá rodinu vůbec. Uvědomuji si, jak je tedy velký dar to, že je naše rodina neustále funkčním a milujícím společenstvím, a to i přes to, že se její příběh odehrává na více odlišných a od sebe vzdálených adresách. A přesto si nepřipadáme vzdáleni od sebe. Je to hlavně o tom, jak celou situaci člověk vnímá a o rozhodnutí, jak ji vnímat chce.

Mým cílem bylo vytvořit obdobné oblázkové spojení našich dlaní s lidmi, mému srdci nejbližší. Vytvořit tak jedinečný tvar pomocí našich doteků. A jelikož je tohle můj příběh, budou to vždy otisky mě a daného člověka.

¹ LUDWIG, Petr. Konec prokrastinace. 1. vyd. Příbram: Jan Melvil Publishing, 2013. S 34.
ISBN 978-80-87270-51-6.

Chci tak vytvořit naše osobní obálky, neboli hmatky s otiskem, v obdobném tvarosloví a zároveň zmenšeniny obálků s našimi doteky, v podobě šperku, jakožto nositelný odkaz daného aktu.

2.3 Rešerše a inspirace dané tematiky

DOTEK / OTISK

Je nezbytnou součástí sociální a emocionální vazby lidí a výrazně ovlivňuje naše vnímání. Způsob sdělení, sdílení intimity, vazba na danou lidskou kulturu – od té se odvíjí její přijatelnost a stejně tak vztah mezi danou osobou. Kontakt hmatem má velkou informační a rozlišovací schopnost, neboť hmat je hned po zraku druhým nejcitlivějším smyslem. ² Dotek, výše zmíněný, který v této souvislosti vnímám pozitivně, je intimním sdělením, propojení člověka s člověkem. Kontakt a vazba, ke které dochází spojením dlaní je vyslovením tiché, leč silné důvěry v druhou osobu.

Už samotné gesto podání ruky je jistým způsobem rituál vyjadřující respekt či rovnost vůči protějšku. V jiných případech je rovněž projevem přátelství a lásky.

Otisk je naopak něco, co je výsledkem daného aktu. Výsledným otiskem je jednak unikátní tvarosloví a také jedinečný, charakteristický a do jisté míry dědičný průběh papilárních linií. Je rovněž tak abstraktním aktem, který v nás něco zanechá např. vzpomínku, emoci. Otisky jsou mimo jiné jedním z nejstarších uměleckých projevů v dějinách umění. Dávní lidé se různými způsoby dotýkali jeskynních stěn, ctili je a malovali na ně. Přičemž použité barvy měly svébytný význam a moc. Obrazce vytvořené na skalních stěnách proto podle některých odborníků představují spojení mezi pozemským a podzemním světem. Ruka jako propojení dvou světů. Samotný akt otiskování je považován za stejně důležitý jako výsledný tvar ruky (ne-li důležitější). ³

VZTAHY

Jozef Výrost definuje rodinu následovně: „Rodina je jakýmsi nejuniverzálnějším socializačním činitelem, který poskytuje jedinci identifikační vzory, seznamuje ho

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Haptika> (10. 4. 2022, 11:00)

³ https://www.lidovky.cz/domov/otiskovani-ruky-pripominalo-obrad.A080223_000129_In_noviny_sko (10. 4. 2022, 13:17)

s předpokládaným chováním pro mužskou a ženskou roli. Učí jedince reagovat žádoucím způsobem v procesu interakce a umožňuje mu praktické ověření získaných dovedností v rámci rodiny. Uplatňuje se jako regulátor chování jedince a poskytuje mu společensky žádoucí normy. Pod vlivem rodinného působení se vytváří postoj k personálnímu okolí, k sobě samému i společnosti obecně“⁴

Rodina je pro mnohé definicí samotného domova. Pro mě je pocitem bezpečí plným milujících lidí, se kterými se cítím „miliónově“. Je opěrným bodem, základním pilířem, přístavem bezpečí, otevřenou náručí, která je plná smíchu, někdy slz, podnětných i nepodnětných konverzací, sdíleného ticha, někdy konfrontace a výměny názorů, zrcadlem našeho chování... Hlavně je to sdílení veškerých chvil, ať už jsou naplněných radostí nebo bolestí. Důležité je, že jsme tu všichni pro sebe.

Obdobně je to pro mě s přáteli a partnerskými vztahy. Tam však záleží na nás, komu dovolíme vstoupit do našeho života. Koho si tzv. připustíme k tělu. Líbí se mi definice, že přátelé jsou rodina, kterou si vybíráme, a ne jinak je to i s partnerem. Přeci jen ten druhý je nepostradatelným článkem v nekonečném řetězu společenství, které mezi sebou vytváříme. On je tím, s kým jsme ochotni sdílet svůj svět, svou intimitu, svůj čas. Je to ten člověk, se kterým dost možná založíme svou vlastní rodinu, vytvoříme vlastní vzpomínky a vlastní vesmír.

MATKA

Vztah matky a dítěte je považován za nejsilnější lidské pouto. Jedna z nejdůležitějších vazeb, které v našem světě existují. Ať už u lidského druhu, zvířecího, či jiného žijícího organismu. Spojení mezi matkou a dítětem je jedinečné, vytváří se od okamžiku početí, zhmotňuje se při narození a existuje po celý život. Obecně vztah rodič a dítě je nezničitelný řetězec emocí, neviditelná nit, kterou nikdo a nic nemůže přetrhnout.

„Jsme závislí na matce, v jejímž těle vyrůstáme, na její lásce a péči, když opouštíme její lůno. Novorozené dítě se musí orientovat všemi svými smysly a schopnostmi na

⁴ VÝROST, Jozef a SLAMĚNÍK, Ivan. Aplikovaná sociální psychologie. Vyd. 1. Praha: Grada, 2001. S 260. ISBN 80-247-0042-5.

matku. Jeho život začíná a už musí se stále soustředit. Matka je zdrojem fyzického, emocionálního a duchovního vývoje jejího dítěte. Od okamžiku plození jsou matka a dítě propojeni duševně, emočně a v myšlenkách.” – Franz Ruppert, specialista na trauma psychoterapii.

KOV (BRONZ, ZLATO)

Bronz je slitina mědi a cínu. Zpracovával se a používal již v pravěku, dlouho před objevením železa a oceli a patří k nejlegendárnějším slitinám v historii metalurgie. Pro umělecká a sochařská díla je bronz materiálem par excellence.⁵ Zlato je chemicky odolný, velmi dobře tepelně i elektricky vodivý, ale poměrně měkký drahý kov žluté barvy. Již od dávnověku byl používán pro výrobu dekorativních předmětů a šperků a jako platidlo. Nyní využíváno v průmyslu např. při zpracování elektroniky, dále v zubním lékařství, strojírenství, ale stále největšímu využití se mu dostává právě v oblasti šperkařství.

BÍLÁ A ZLATÁ

Bílá sama o sobě není barvou. Skrývá celé barevné spektrum, tím symbolizuje vše neodhalené a skryté. Bývá spojována se začátkem života a také s jejím koncem. Symbolizuje světlo, duchovnost, spiritualitu, čistotu, panenskou nevinnost, vše neviditelné, nepoznané, tajemné. Odhaluje pravdu a upřímnost. Je symbolem sjednocení, průhlednosti, neúplatnosti, upřímnosti, spravedlnosti a nových začátků. Bílá je dokonalost, svoboda, pravda, ctižádost a osvětlení.⁶

Zlatá symbolizuje pocit zářícího štěstí. Je to barva správného, pravého středu, barva univerzální lásky a nejvyšších hodnot a zastupuje idealismus, velkorysost a šlechtnost. Zlatá vše definuje jako hodnotné, drahocenné a žádoucí. Zlatá transformuje poznání v pochopení, pomáhá při zvládnutí duševních nejistot, podporuje ducha na cestě k univerzální moudrosti. Pro mnohé kultury byla zlatá symbolem Slunce, nejvyššího božstva, toho, co dává život, energii, řád a rytmus během celého roku, zdroje

⁵ KULA, Daniel. TERNAUX, Élodie. *Materiology: Průvodce světem materiálů a technologií pro architektky a designéry*. 1. vyd. Praha: Happy Materials, s.r.o., 2012. S. 129. ISBN 978-80-260-0538-4.

⁶ <http://alliv.cz/symbolika-barev/> (30. 4. 2022, 14:43)

života pro celou přírodu. V rámci naší sluneční soustavy je naše zlaté Slunce tím, co řídí chod celého našeho nejbližšího vesmíru, planet, dává teplo, řídí důležité okamžiky v rámci roku, svádí svůj symbolický boj s temnotou, ze kterého vždy vychází jako vítězný. Je také mocné, majestátní a vždy důstojné. ⁷

AMULET

Z lat. amulletum – magický prostředek chránící před zlými silami a nemocemi většinou má podobu závěsu: předmětu s ochrannou funkcí nebo obsahuje nerosty nebo přírodniny s ochrannou funkcí. ⁸

Časem začal člověk předpokládat, že některé z věcí kolem něho jsou nadány nějakou tajemnou silou, tak třeba kameny z oblohy spadlé či nějak zvlášť nápadné barvou či leskem (vznikly první fetiše, talismany, amulety), ale i třeba lebky mocných šelem (první totemy) – k takovým předmětům pociťovali lidé jakousi směsici citů, strachu a jakéhosi neznáma, resp. tajemna. „Pocit tajemna“ začal propojovat s počátky ponětí o světě jako celku. ⁹

2.4 Umělci – analogie tematiky

GERD ROTHMANN

Co se týče tematiky lidského těla a jeho otisků, je za mě asi nejvýznamnější zmínit jméno umělce, jehož šperky vedou nádherný a něžný dialog s lidským tělem, šperkař Gerd Rothmann. Danou tematikou se zabývá a experimentuje přes třicet let. Plody jeho práce jsou odlitky dlaní, prstů a nohou. Odlitky těl zavedl v médiu šperku již na počátku své kariéry, a to nejprve jako jemné plastiky. Vytváří předměty, které jsou na jedné straně nejintimnější ozdobou konkrétního těla, tedy šperky v jeho nejkrásnější, přímé podobě a na druhé straně je lze považovat za volně stojící sochařské figurace. V jeho případě se zdá, že studené drahé kovy byly ohnuty do lidských tvarů, protože se jich „dotklo“ tělesné teplo. Rothmann představuje přísně radikální interpretaci

⁷ <https://www.akropolis.cz/content/symbolismus-zlate-barvy> (30. 4. 2022, 14:54)

⁸ KŘÍŽOVÁ, Alena. Šperk od antiky po současnost. 1. vyd. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2015. S. 186. ISBN 978-80-7422-311-2.

⁹ MACHOVEC, Milan. Smysl lidské existence. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Akropolis, 2002. S. 26. ISBN 80-7304-016-6.

šperků, která je vždy úměrná nositelnosti a nejvyšší kvalitě. Šperky a tělo se tak spojují a tvoří jednu identitu. Gerd Rothmann toho dosáhl fyzicky jednoduchým aktem duplikace – nošením otisku části těla. **(Příloha 19–22)**

„Nemůže existovat silnější definice jednotlivce, než je odlitek převzatý z dané osoby. Vzhledem k tomu, že jej považujeme za fyzický výraz osoby; ty kultury, které definují jednotlivce čistě duchovně, by to nepovažovaly za relevantní.“

– Prof. Dr. Florian Hufnagl, výkonný ředitel sbírek Mezinárodního muzea designu v Mnichově

JOHANNA DAHM

Šperkařka švýcarského původu, jež se zabývá převážně tematikou náhody a experimentu. Dahm využila své prázdninové dovolené k prozkoumání jedinečné techniky odlévání kmene Ashanti v Ghaně, pracovala jako učeň zlatníka krále Ashanti. (technika odlévání ztraceného vosku v této kultuře) Její výzkum ji o 6 let později zavedl do východní Indie, kde se naučila v podstatě stejnou techniku, avšak specifickou pro danou oblast. V ašantské metodě existuje zkušenost s přijímáním nahodilosti toho, zda lití bude úspěšné či nikoli. Ve svých prstenech tzv. „fast ASHANTI“ přeskočila běžný krok vytváření modelu a jednoduše vytlačila do hlíny dutinu, kde se jednak vytvořil otisk a zároveň se tak stala odlévací nádobou. Vzniklé prsteny jsou tedy výsledkem zkušeností a dojmů získaných při pobytu v Africe. **(Příloha 23, 24)**

ASA HALLDIN

Švédská šperkařka a vizuální umělkyně. Její kolekce prstenů je výsledkem nespoutané kreativity, podvědomého tvoření, kdy se nechává unášet danou chvílí. Jejím cílem je vytvořit smyslné a krásné tvary, které vedou ke zvědavosti a inspiraci.

(Příloha 25, 26)

VALLERIA VALLARTA & ALCIDES FORTES

Snubní prsteny manželů designérů pocházejících z Latinské Ameriky – Valeria Vllarta a Alcides Fortes s názvem „Commitment ring“. Nošené neobvykle na palcích, jsou odlitkem přímo konkrétní části prstu, kde se samotný prsten nachází. **(Příloha 27)**

3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

3.1 Proces přípravy

Důležitý moment byla pro mě vzpomínka na bílý oblázek od rodičů a má nejvyšší priorita – lidé v mém životě. Chtěla jsem tak vytvořit památeční předmět, který by mě spojoval s každým, pro mě nejbližším člověkem. Jedinečné oblásky vytvořené právě z našich propojených dlaní/doteků. Skutečnost, že nás všechny dělí jisté vzdálenosti mezi sebou, neznamena, že by naše vazby měly slábnout nebo se vytracovat. Silný a pro mě naplňující moment je již samotný akt vzniku „oblázkovitého“ tvaru z našich dlaní.

3.2 Proces tvorby

Zásadní byla tvorba otisků s rodinou. A stejně tak i volba z čeho daný otisk vytvořit, tak aby „přežil“ cestu z Moravy do Západních Čech. Vhodná se tak ukázala hmota Nakiplast, která je konzistencí podobná plastelíně, avšak obsahuje včelí vosk, který zajistil stálost a otisk tak nepodléhal ani minimálním výkyvům teploty. Otisky byly vytvořeny vymodelováním koule z hmoty, kterou jsme si vždy s daným člověkem vložili mezi dlaně a následně sevřeli. Vznikl tak unikátní oblázkovitý tvar vytvořen našimi dlaněmi. S každou osobou mám vytvořen velký a malý otisk. **(Příloha 28–39)**

Pro samotné otisky jsem si vytvořila rovnou i tzv. odlévací boxy, které obsahovaly nálitek a odnímatelné stěny. Byly vymodelovány v programu Rhinoceros a vytisknuty z PLA materiálu na 3D tiskárně. Následně jsem do nich zalévala silikon. PLA je samoseparační, což ulehčilo tvorbu silikonových forem a jednotlivé boxy tak byly snadno rozložitelné. Hladký proces silikonových forem byl hlavně díky vakuové vývěvě, díky které se podařilo odstranit přebytečné a nežádoucí vzduchové bubliny.

Do hotových forem jsem následně zalévala vosk. Voskové odlitky jsem poté nechala odlít formou ztraceného vosku do bronzu. Menší odlitky též s otiskem dlaně jsem zpracovala do podoby přívěsku. Na každý odlitek jsem naletovala mosazné ouško a vytvořila k němu klasický řetízek nebo náramek. Vše jsem nechala pokovit 14 karátovým žlutým zlatem. Hotové šperky bych poté konkrétním osobám chtěla věnovat. Velké otisky jsem odlévala též do silikonových forem, avšak výsledným materiálem je polymerační sádra Acrylic One. Odlévala jsem každou polovinu zvlášť.

Po řádném vytvrzení jsem odstranila přebytky a nálitkový kanál a zabrušovala do požadovaného tvaru tak, aby obě poloviny na sebe přesně seděly a vytvořily tak podobu původního oblázku, ze kterého vycházím. Do vzniklých polovin jsem si pak s osobou, jíž se otisk týkal „vepsali“ osobní vzkaz/sdělení. Sdělení jsem nechala na každém z nich.

3.3 Technologická specifiky

NAKIPLAST

Měkká a pružná modelovací hmota s přídavkem včelího vosku. Hmota nebarví a zanechá detailní obtiskovou strukturu.

PLA

PLA (polylactic acid – kyselina polymléčná) je biologicky plně odbouratelný materiál, vyráběný z kukuřičného nebo bramborového škrobu či z cukrové třtiny. Je stále více průmyslově využíván. Po vytištění modelu je těžké odstranit podpůrné prvky. Má relativně nízkou teplotu tání, okolo 175 °C. Na rozdíl od materiálů nazvaných termosety může být PLA opakovaně nahříván za svůj bod tání, aniž by výrazně degradoval na kvalitě. Je to také velmi pevný materiál, avšak má tendenci být křehký a pokud praskne, roztříští se na drobné kousky. Nejlepší využití pro PLA je tisk konceptů, prototypů, jednoduchých hraček a podobně.¹⁰ Materiál je výsledkem modelu vytištěným na 3D tiskárně a zhotoveným v 3D programu Rhinoceros. Použit byl na formy sloužící k zalití silikonem a rovněž byl použit na výrobu etují. **(Příloha 40)**

SILIKON

Silikonový kaučuk byl použit k výrobě forem. Konkrétně jsem pracovala se silikonem GMS 3032. Jedná se o silikon adiční (polyadiční) pro vysoce pevnostní pružné materiály pro výrobu forem a modelů. Tvrdost po vytvrzení je 30–32 Shore A (středně tvrdý). Vyznačuje se nízkým smrštěním, výbornou pevností v tahu a trhu. Lze ho použít také k výrobě „svlékacích forem“. ¹¹ **(Příloha 40)**

¹⁰ <https://prusament.com/cs/materials/prusament-pla/> (12. 4. 2022, 12:37)

¹¹ <https://www.levnetmely.cz/produkt/gms-3032-adicni-silikon-1-kg-05-kg-a05-kg-transparentni/> (12. 4. 2022, 12:48)

VOSK

Vstříkovací vosk Freeman Flakes Flexible Blue. Je nejdéle trvanlivý a vykazuje nejvyšší možnou flexibilitu z této řady vosků. Tento vosk byl vyvinut pro odlévání modelů s velmi ostrými detaily. Tato jedinečná směs vosku a plastu je zvláště vhodná pro kovové formy a odlévání s kameny. Vosk jsem rozehřívala v nerezové nádobce s hubičkou pomocí mikrohořáku, dále jsem jej kontrolovala jeho teplotu jsem kontrolovala pomocí teploměru s laserovým zaměřovačem a následně vlévala do silikonových forem. **(Příloha 41, 42)**

LITÍ

Ztracený vosk (lití na vytavitelný model) – jde o různé názvy, ale stejnou podstatu. Od vytavitelnosti vosku je dnes metoda pojmenována jako „lití kovů na vytavitelný voskový model“, neboli „ztracený vosk“. Forma se zahřeje v ohni či peci a dochází k vytavení vosku – vosk se ztratí. Zvýšením teploty nad 550 °C vosk vsákne do formy, vyhoří. V tomto bodě jsme dostali odlévací formu, uvnitř které zbyla po vosku jen dutina, která má stejné rozměry a tvar jako zaformovaný model. Do ní můžeme nyní odlévat roztavený kov.¹² Daným způsobem vznikly bronzové odlitky otisků.

ACRYLIC ONE

Je velmi tvrdá polymerační sádra aneb dvousložkový kompozitní materiál, který se skládá ze dvou složek, a to přesně ze sádrového základu a vodní akrylátové pryskyřice. Díky její schopnosti dokonalé kresby detailů se nejčastěji používá na výrobu soch a plastik, nebo při detailních štukatérských pracích. Po smíchání dvou složek jsem dále vzniklou hmotu zpracovávala ve vakuové vývěvě, kde jsem se pomocí pumpy snažila odstranit přebytečné bubliny vzniklé při míchání materiálu. Poté jsem odvakuovanou tekutinu nalévala do již připravených silikonových forem. Materiál dosahuje plného vytvrzení po 24 hodinách. Poté je možné dále zpracovávat. V mém případě to bylo odpilování nálitkového kanálu. Rytí vzkazů a broušení do požadovaného tvaru. **(Příloha 43–45)**

¹² <http://www.kedarfoundry.com/cs/odlevani-bronzu-na-ztraceny-vosk.html> (12. 4. 2022, 13:14)

PÁJENÍ

Technologii tzv. tvrdého pájení jsem využila při tvorbě přívěsků a náhrdelníků.

Náhrdelníky jsou ze stříbra, přívěsek z bronzu a naletované ouško z mosazi.

ZLACENÍ

Dnes nejběžnější technikou je galvanické pokovení. Jedná se o celoplošné pokovení šperků. Při této metodě je nanášen kov (zlato) na šperk, který je zavěšen jako katóda do pokovovací lázně. U zlata se obvykle používá roztok obsahující ryzí zlato, a to kyanid zlatitý. Průchodem proudu se na šperku usazuje vrstvička kovu. Vrstva kovu (zlata) může být téměř libovolně silná, přičemž obvyklá uváděná síla zlacení je 2 mikrony.¹³ Technologii galvanického pokovení jsem využila kompletně na všechny kovové odlitky a komponenty.

FLOCK

Flockování spočívá v elektrostatickém nanášení textilní stříže na plochy potažené epoxidovým lepidlem. Nanesený flock vytváří souvislou sametově hebkou vrstvu vláken se vzhledem jemného semiše. Textilní stříž lze technologií FLOCK nanášet na jakýkoliv materiál – plast, guma, dřevo, papír, sklo, polystyren, molitan aj.

Tuhle metodu jsem využila na etuje k vyhotoveným šperkům a objektům.

¹³ <https://www.sperky4u.eu/magazin/povrchove-upravy-sperku> (12. 4. 2022,13:01)

4. POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA

4.1 Popis výsledného díla

Název diplomové práce jsem pojmenovala MY. Jednak pro svůj význam v českém jazyce, zájmeno označující množné číslo osob, tedy týkající se společenství, sounáležitosti, soudržnosti. V anglickém jazyce znamená mé/ moje. Což má též své opodstatnění, a to že se jedná o mou rodinu, mou vzpomínku, mou zkušenost a vychází z mého vztahu k daným osobám. Je to můj příběh.

Výsledkem mé práce je jeden soubor 9 kusů hmatek a 9 kusů šperků (náhrdelníky a náramky) (**Příloha 46–58**). Každá hmatka se týká dvou osob, mě a daného člena mé rodiny. Konkrétně mé mámy, mého táty, tátovi přítelkyně a mé nevlastní sestry, máminého přítele, mé babičky a dědy, mého strýce a mé nejlepší kamarádky, která je definicí toho, že přátelé jsou druhá rodina, kterou si můžeme vybrat. S každou osobou máme vyrytý osobní vzkaz, vždy na polovině otisku toho druhého. Současně jsem se všemi jednotlivě vytvořila mini otisk, který jsem nechala odlít do bronzu a vytvořila z něj přívěsek, který je něco jako nositelná upomínka na daný akt. Šperky jsou pozlacené. V tomhle případě nechci, aby zlato bylo vnímáno jako pozlátko v negativním slova smyslu. Zlatou barvu jsem zvolila pro význam něčeho cenného. Zlatá barva symbolizuje pocit zářícího štěstí. Je to barva správného, pravého středu, barva univerzální lásky, která si myslím, je ústředním tématem jakéhokoli vztahu.

Hmatku vnímám jako náš osobní amulet, něco, co má i nemá přímou funkci.

Může být chápána jako objekt nebo volně stojící plastika. Uchovává v sobě sdělení, jež je pro nás osobní, nese v sobě jedinečný otisk nás dvou a je odkazem teď již na vzpomínku při jejím vzniku. Hmatky jsou v přirozeně bílé barvě, a to pro svůj symbolický význam, tedy čistotu, nevinnost, začátek a konec života. Hmatky mají též odkazovat na pomíjivost a být upomínkou vymezené časovosti na tomto světě. Jsou pro mě amuletem a symbolem toho, že i přes všechnu dálku světa jsme a budeme blízko sebe, nosíme se totiž navzájem v našich srdcích, a to je za mě tím nejhezčím šperkem na světě. To je k závěru má odpověď na úvodní otázku. To je má definice citátu pana Nováka – Šperkem je vše, co za něj považujeme. Protože...

„Člověk vnímá jen ten svět, který nosí v sobě.“ – Antoine de Saint-Exupéry

5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

LUDWIG, Petr. Konec prokrastinace. 1. vyd. Příbram: Jan Melvil Publishing, 2013. ISBN 978-80-87270-51-6.

VÝROST, Jozef a SLAMĚNÍK, Ivan. Aplikovaná sociální psychologie. Vyd. 1. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

KULA, Daniel. TERNAUX, Élodie. Materiology: Průvodce světem materiálů a technologií pro architekty a designéry. 1. vyd. Praha: Happy Materials, s.r.o., 2012. ISBN 978-80-260-0538-4.

KŘÍŽOVÁ, Alena. Šperk od antiky po současnost. 1. vyd. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-311-2.

STEHLÍKOVÁ, Dana. Encyklopedie českého zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-85983-90-7.

MACHOVEC, Milan. Smysl lidské existence. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Akropolis, 2002. ISBN 80-7304-016-6.

B) Internetové zdroje

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Haptika> (10. 4. 2022, 11:00)

https://www.lidovky.cz/domov/otiskovani-ruky-pripominalo-obrad.A080223_000129_In_noviny_sko (10. 4. 2022, 13:17)

<http://alliv.cz/symbolika-barev/> (30. 4. 2022, 14:43)

<https://www.akropolis.cz/content/symbolismus-zlate-barvy> (30. 4. 2022, 14:54)

<https://prusament.com/cs/materials/prusament-pla/> (12. 4. 2022, 12:37)

<https://www.levnetmely.cz/produkt/gms-3032-adicni-silikon-1-kg-05-kg-a05-kg-transparentni/> (12. 4. 2022, 12:48)

<http://www.kedarfoundry.com/cs/odlevani-bronzu-na-ztraceny-vosk.html> (12. 4. 2022, 13:14)

<https://www.sperky4u.eu/magazin/povrchove-upravy-sperku> (12. 4. 2022, 13:01)

6. RESUMÉ

I named the title of my thesis WE. Firstly, because of its meaning in the Czech language, a pronoun denoting the plural of persons, therefore referring to community, belonging, cohesion. In English it means mine/my. Which also has its own justification, namely that it refers to my family, my memory, my experience and is based on my relationship to the persons in question. It is my story.

The result of my work is one set of 9 pieces of objects and 9 pieces of jewellery (necklaces and bracelets). Each sculpture relates to two people, myself and a given member of my family. Specifically, my mom, my dad, my dad's girlfriend and my half-sister, my mom's boyfriend, my grandma and grandpa, my uncle and my best friend, which is the definition of friends being a second family that we can choose. We have a personal message engraved with each person, always on half of the other's fingerprint. At the same time, I created a mini imprint with all of them individually, which I had cast in bronze and made into a pendant that is like a wearable reminder of the act. The jewellery is gold plated. In this case, I don't want the gold to be perceived as gilding in a negative sense. I chose the color gold to signify something valuable. The colour gold symbolizes a feeling of radiant happiness. It is the color of right, true center, the color of universal love, which I think is the central theme of any relationship.

I think of the purse as our personal amulet, something that has and doesn't have a direct function. It can be seen as an object or a free-standing sculpture. It holds a message that is personal to us, carries a unique imprint of the two of us and is a reference to a now memory at its creation. The objects are naturally white in colour because of their symbolic meaning, that is, purity, innocence, the beginning and end of life. The objects are also meant to refer to impermanence and to be a reminder of a limited temporality in this world. For me they are an amulet and a symbol that despite all the distance of the world we are and will be close to each other, because we carry each other in our hearts, and for me that is the most beautiful jewellery in the world. That is my answer to the opening question. This is my definition of Mr. Novak's quote – Jewellery is everything that we consider to be. Because...

„Man perceives only the world he carries within himself.“ – Antoine de Saint-Exupéry

7. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1–3

Pečetní prsten

foto: Adéla Mitrengová

Příloha 4, 5

SOMNIUM

foto: autor

Příloha 6

SOMNIUM

foto: Kateřina Dvořáková a Zuzana Fedorová

Příloha 7–9

PRESSIO

foto: autor

Příloha 10–12

DI_VERS_US

foto: autor

Příloha 13–15

PER ARO

foto: Kateřina Bébrová

Příloha 16–18

M I A, objekty/šperky

foto: Natálie Kuznetsová, model: Kristýna Lovasová

Příloha 19–22

foto: archiv Gerd Rothmann

Příloha 23, 24

foto: archiv Johanna Dahm

Příloha 25, 26

foto: archiv Asa Halldin

Příloha 27

foto: archiv Valleria Vallarta & Alcides Fortes

Příloha 28–39

tvorba otisků

Příloha 40

PLA

Příloha 40

silikon

Příloha 41, 42

vosk, lití vosku, měření

Příloha 43–45

acrylic one, lití, rytí, broušení

Příloha 46

MY, hmatky/šperky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 47, 48

MY, hmatky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 49

MY, hmatky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 50

MY, šperky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 51, 52

MY, hmatky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 53

MY, šperky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 54

MY, šperk

foto: Tereza Matoušová

Příloha 55

MY, hmatky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 56, 57

MY, šperky

foto: Tereza Matoušová

Příloha 58

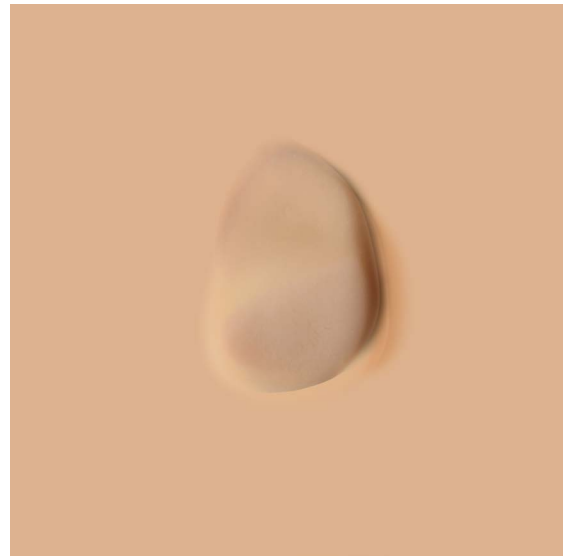
MY, šperk

foto: Tereza Matoušová

Příloha 1–3

foto: Adéla Mitrengová

Příloha 4, 5

foto: autor

Příloha 6

foto: Kateřina Dvořáková a Zuzana Fedorová

Příloha 7-9

foto: autor

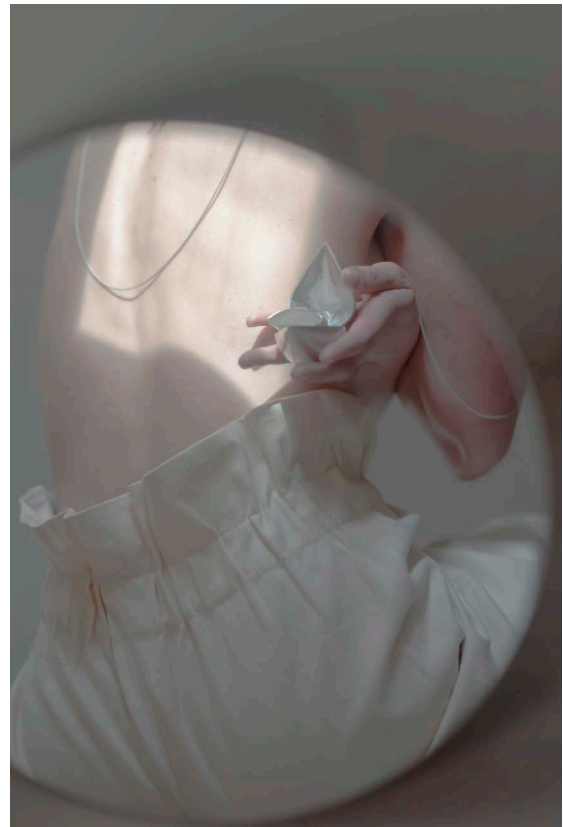
Příloha 10–12

foto: autor

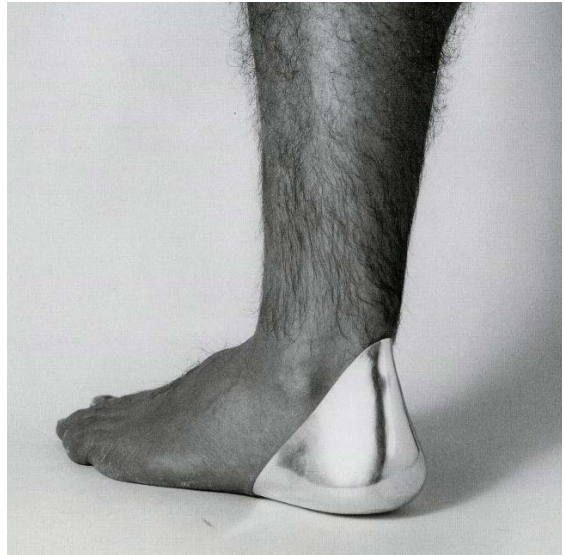
Příloha 13–15

foto: Kateřina Bébrová

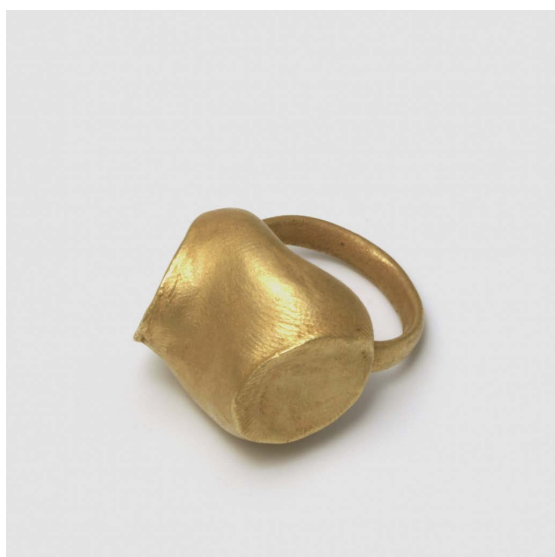
Příloha 16–18

foto: Natálie Kuznetsová, model: Kristýna Lovasová

Příloha 19–22

foto: archiv Gerd Rothmann

Příloha 23, 24

foto: archiv Johanna Dahm

Příloha 25, 26

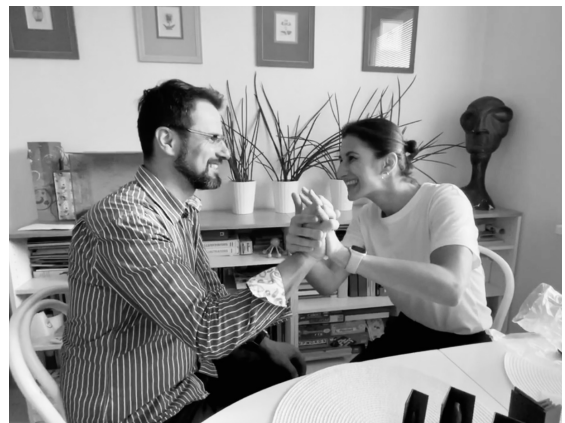
foto: archiv Asa Halldin

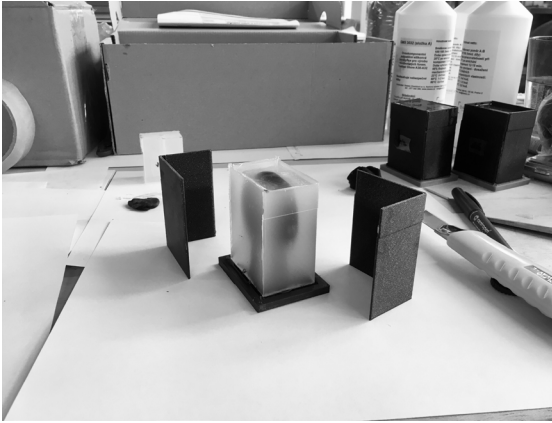

Příloha 27

foto: archiv Valleria Vallarta & Alcides Fortes

Příloha 40

Příloha 41

Příloha 42

Příloha 43

Příloha 44

Příloha 45

Příloha 46

foto: Tereza Matoušová

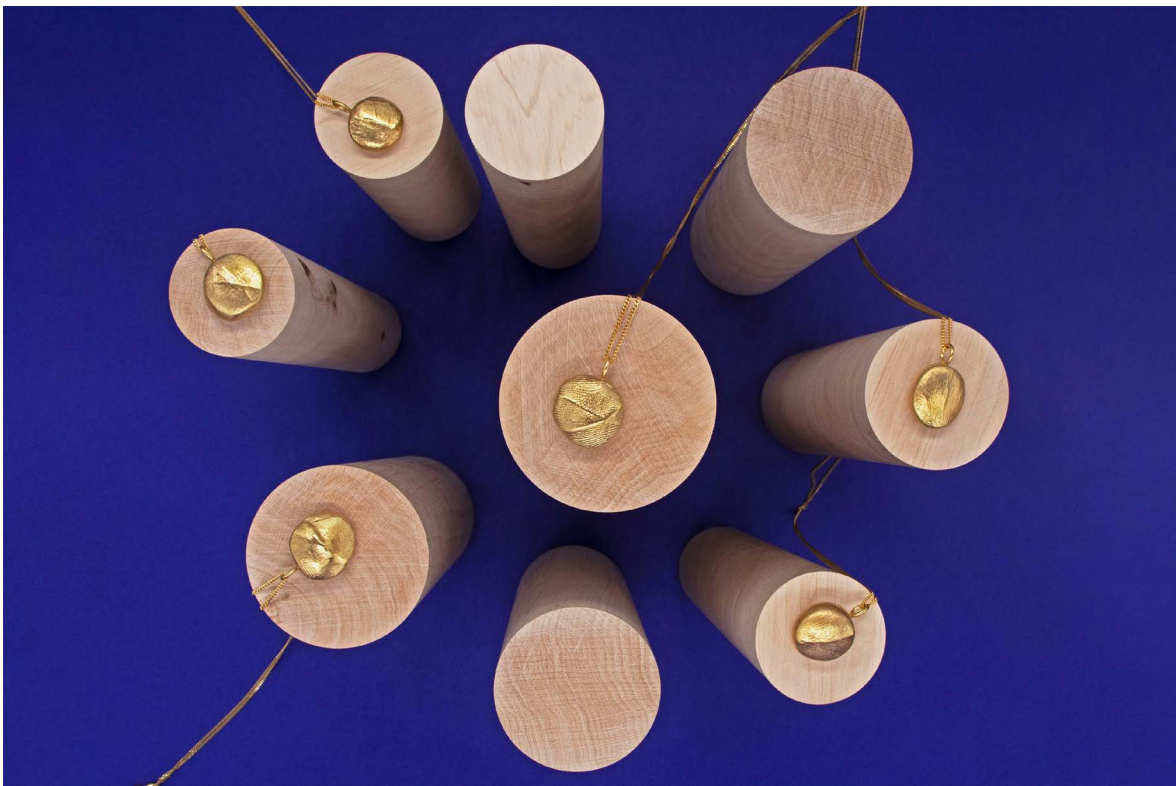
Příloha 47, 48

foto: Tereza Matoušová

Příloha 49

foto: Tereza Matoušová

Příloha 50

foto: Tereza Matoušová

Příloha 51, 52

foto: Tereza Matoušová

Příloha 53

foto: Tereza Matoušová

Příloha 54

foto: Tereza Matoušová

Příloha 55

foto: Tereza Matoušová

Příloha 56, 57

foto: Tereza Matoušová

Příloha 58

foto: Tereza Matoušová